

JORMA KURVINEN

REKSA,
KAUKALON
AMMATTILAINEN

JORMA KURVINEN

REKSA,
KAUKALON
AMMATTILAINEN

 SAGA
EGMONT

Jorma Kurvinen

Reksa, kaukalon
ammattilainen

SAGA Egmont

Reksa, kaukalon ammattilainen

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1987, 2020 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726425024

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com - a part of Egmont,
www.egmont.com

Lukijalle

Tämän kirjan tekeminen on ollut melkoinen seikkailu alusta loppuun saakka. Minun tätä ei pitänyt olla kirjoittamassa ollenkaan. Mutta kaikki meni niin kuin 'kiekkokaukalossa' voi mennä: peli ei kuljekaakaan niin kuin on etukäteen kuviteltu.

Alunperin ajatus tästä kirjasta syntyi Reijo Ruotsalaisen ja Ari Steniuksen, tunnetun urheilutoimittajan ja eetteriäänen, ohimenevissä keskusteluissa. Tiedättehän: "Ois kiva joskus..."

Ja siihen se jäi.

Yksinkertaisesti Arilla ei ollut aikaa jättäytyä kirjantekemiseen. Hahmotellessaan työtä hän huomasi urakan paisuvan mittasuhteiltaan sellaiseksi, että hän ei voi mennä sitoutumaan aikatauluihin, jotka ovat tässä välttämättömiä.

Kaverukset löivät viisaat päänsä yhteen: kuka olisikaan se joutilas, joka ...

Tällä tavalla työ lankesi minulle. Eikä näyttänyt miltään helpolta etukäteenkään. Teokseen tarvittavaa faktaa oli toki saatavilla. Suoraan Ari Steniuksen muistilokeroistakin. Ja monenmonilta Reksan ja minun yhteisiltä ystäviltä. Mutta itse päähenkilö oli sitäkin vaikeammin tavattavissa. Pelasi Bernissä, oli lähdössä Edmontoniin ja käväisisi joulun tienoissa Oulussa päivän tai pari ennen kuin menisi pyhiksi Kouvolaan.

Tilanteesta johtuen tätä kirjaa on tehty ainakin kolmen jääkiekko-organisaation pelirytmien ja aikataulujen mukaisesti. Sveitsin mestaruussarjan, Suomen I divisioonan

ja NHL: n. Reksan ajankäyttöä sääteli ensimmäinen ja viimeinen, 'Pappa' Ruotsalaisen keskimäinen.

Oman vauhtinsa ja vivahteensa kirjoittamiseen on antanut materiaalin 'eläminen' koko työn suorittamisen ajan. Miehiä on tullut ja mennyt, joukkueitten kokoonpanot muuttuneet, kaikki ollut liikkeessä. Ja Reksa itse pelannut koko ajan, Stanley cupin upeaan voittoon saakka. Tästä kaikesta johtuen kirjan tekeminen on vaatinut matkustamista ja puhelinyhteyksiä. Ja monenmonien ihmisten vaivaamista.

Heille jokaiselle esitän nyt tässä lämpimän kiitokseni. Kaikkien niitten mainitseminen, jotka ovat antaneet merkittävää apua tämän kirjan syntymisessä, on tilankäytön vuoksi mahdotonta. Sen vuoksi tyydyn lausumaan erikseen vain seitsemän: Anja ja Reino Ruotsalainen, Kalervo Helander, Pentti Kurvinen, Paavo Pikkarainen, Ari Stenius ja Simo Vuorivirta. He itse kukin tietävät, niin uskoisin, mistä kaikesta olen heille tämän kirjan suhteen kiitollisuudenvelassa. Ilman heitä tämä ei olisi valmistunut milloinkaan.

Kaikkialla urheiluväen keskuudessa olen kohdannut lämminhenkistä ja rohkaisevaa kiinnostusta Atlantin takana isänmaansa mainetta nostavia suomalaispelaajia kohtaan. Toivon, että tämän kirjan sivuilta avautuu lukijalle jotakin sen maailman kovasta arjesta, jossa Reksa kumppaneineen taistelee paikasta kaukalossa. Tie kotikaupungin silloiselta ulkokentältä Edmontoniin ja Stanley cupin voittoon on pitkä. Sen luistelemiseen on tarvittu poikkeuksellista rohkeutta ja voimaa. Ja koti, jonka lämpö on yltänyt kauas maailmalle saakka. Niistä tämä kirja yrittää kertoa jotakin lukijalleen.

Jorma Kurvinen

”Tulispa pakkänen!”

Kohti ensimmäistä voittoa

Kun valmentajana myöhemmin kuuluisuutta saanut Reino Ruotsalainen aikoinaan pelasi 60-luvun alun ja puolivälin pelejä Oulun Kärpissä, oli vakiovieras katsomossa Anjavaimo kahden pikkupojan, Markun ja Reijon, kanssa.

Noista vuosista voi arvioida Reksa Ruotsalaisen pelaajanuran alkaneen. Pojassa - niin kuin hänen veljessäänkin - oli perintönä saadut pelimiehen geenit ja tuolla kaukalon laidalla niistä käynnistyi intohimo, joka on vienyt Reksan jääkiekon huipulle, NHL:ään ja yhdeksi tunnetuimmista suomalaisista urheilijoista. Se syttyi jo kolmivuotiaassa.

Eikä tämä ole vain veikkaus: isä joutui miettimään tuohon aikaan monen monta kertaa mitä tähän aprillipäivänä 1960 syntyneeseen pojannappulaan oikein kätkeytyi.

- Reijo saattoi vielä kotona tunti pelin päättymisen jälkeen tulla yh'äkkiä kysymään, että isä hei, miksi siinä ja siinä tilanteessa pelattiin sillä ja sillä tavalla.

Kyselijä itsekin pelasi jo siihen aikaan Raksilan naapuruston poikien 'joukkueessa'. Ei pakkina eikä hyökkääjänä, vaan maalivahtina. Peruste: "Se on niin huono luistelemnaan!". Eikä molarilla sen puoleen ollut jaloissaankaan hokkareita, vaan 'vinkkelit'. Pakkastalvena huopatossut olivat tarpeen siinä maalilla värjötellessä.

Kaksi kovaa Kärppä-pelaajaa: Ruotsalaisen veljekset Reksa ja Markku. (Perhealbumi)

Nyt pari vuosikymmentä myöhemmin urheilun asiantuntijat muistavat Reksan uran alkupään hymy

suupielessään. Kysyessäni sanomalehti Kalevan urheiluosaston päälliköltä Simo Vuorivirralla mitkä kolme vedenjakajakohtaa hän näki Reksan varhaisvuosien kiekkouralla, 'Simppa' vastasi pitkään miettimättä:

- Se, kun Reksa pääsi maalista. Se, kun pelkkä kolina lakkasi kuulumasta kaukalon reunaa vasten ja ...

Anteeksi, nyt en tainnut oikein ymmärtää!

- No kun Reksa oli niin pieni ettei sitä näkynyt ollenkaan laidan takaa, kun se meni lujaa ja kuljetti kiekkoa sitä vasten ... Ja kolmanneksi kaiketi ne Saksan-reissut, jotka antoivat itseluottamusta koko niitten juniorijoukkueelle.

Ennen kuin oltiin näissä Landshutin kisamatkoissa oli edessä monia kaikin tavoin vaativia ja kovia vuosia niin Reksalla itsellään kuin koko heidän perheellään ja nappulajoukkueellakin.

Eikä aivan helppoa ollut koko lajillakaan täällä Oulussa. Tämä oli vanha jääpallokaupunki, hengeltään hidastuokkeinen, ja uudesta lajista uumoiltiin - aivan oikein - pahaa kilpailijaa jääpallolle. Pelaajat löysivät kyllä kavereina toisensa: kuvaavimpana elävänä esimerkkinä siitä on 'Toro' Veikko Torkkeli, joka on yksi maailman parhaista jääpalloilijoista - ja kaiken kokenut kärppäjoukkueen monivuotinen kapteeni. Ja lisäksi vielä mestaruustason jalkapalloilija.

Mutta jossakin sikariportaassa oli nihkeyttä, joka Kärppien piti voittaa käydessään lajin puolesta monen rintaman sotaa ennakkoluuloja, aikaa ja rahapulaa vastaan.

Sellaiset pelimiehet kuin 'maalivahti' Reksa Ruotsalainen olivat kuitenkin kannustamassa seniorijääkiekkoilijoita tekemään kaiken mahdollisen lajin hyväksi. 'Vanhat' pelimiehet Pikkaraisesta Koretin veljeksiin, Nykä-Jompesta Tauriaseen näkivät kiekkokoulutuksen tarpeen ja nappuloiden hehkuvan innostuksen asiaan, ja yhdessä luotiin Kärppien myöhemmin niin kuuluisaksi tullut

junioriorganisaatio kaupunginosajoukkueineen ja omine sarjoineen.

Vaikeinta oli alituinen jään puute.

- Heti ensimmäisten pakkasten jälkeen sitä etsittiin joka paikasta, 'Aatu' Pikkarainen muistelee. - Sitä harjoiteltiin padon alapuolelle jäävässä jokiuomassakin.

Kärppien toimenmiehet panivat kaupungin käytännöllisesti katsoen seinää vasten tekojääradan - edes sen! - saamiseksi Ouluun. Asiassa soudettiin ja huovattiin, mutta lainatakseni tässä monien oululaisten ihailevia sanoja "insinööri Kantanen oli niin hullu, että uskalsi ottaa riskin".

Millaista hasardia innokkaat urheilumiehet joutuvat pelaamaan kaukalon ulkopuolellakin, paljastuu vanhan kärppäläisen ja jääkiekkotuomarin, kirjapainonjohtaja Pentti Maijalan kokemuksesta tekojääradan äjoilta. Hän oli illalla myöhään jo suihkussa, kun ovikello soi ja vaimo meni hiukan ihmeissään katsomaan kuka vielä tähän aikaan on oven takana. Hetken kuluttua hän palasi huutelemaan perheenpäälle, että "Siellä on joku rekkakuski, joka on tuomassa tekojääradan koneistoa ja kysyy mihin se nyt puretaan ... "

Siinä ei Pentti Maijala hetkeen tiennyt viheltääkö pitkän kiekon vai mitä tekee. Oliko siitä nyt kaupungilla lopullista päätöstä mihin se tekojäärata tulee?

Mutta paikka sille siinä yön silmässä piti jostakin löytää. Ja tiettyjen riskien ja laskemattomien talkootuntien jälkeen tekojäärata oli kuin olikin latallaan Raksilassa, lähellä nykyistä Jäähallia ja Oulu-hallia.

Näiden pohjoisen kiekkoilun uranuurtajien ponnistellessa lajin hyväksi teki 'maalivahti' Reksa pohjaa omalle osuudelleen seuran menestyksessä.

- Melko varhaisessa vaiheessa me rupesimme aavistelemaan tulevasta suurpelaajasta, 'Aatu' Pikkarainen

selkeyttää Reksan varhaiskauden. – Poika oli jäällä aina kun siihen oli mahdollisuus. Varmasti kahdeksan tuntia päivässä. 'Porukan huonoin luistelija' teki työtä juuri suurimmaksi puutteeksi leimatun heikkouden voittamiseksi ja ohitti aivan huomaamatta ikätoverinsa.

Pikkarainen, joka valmensi kärppäjunioreita itsekin, nimeää joitakin perustekijöitä nuoren Reksan menestykselle:

– Kaikki lähtee luonnollisesti Reksan lahjakkuudesta. Mutta se on päässyt toteutumaan tinkimättömän kovalla työllä. Me voimme nyt jälkikäteen sanoa, että pojalla oli tavattoman vahvat alaraajat ja painopiste alhaalla. Ja että hänellä on käsittämätön tasapainoaisti. Mutta niiden hyödyntäminen sille tasolle, jossa Reksa on nyt, on vaatinut sellaista harjoittelua ja intohimoa kiekkoiluun, että monen nykyiseen 'valmiskaavaharjoitteluun' osallistuvan juniorin on vaikea tajuta sitä.

Pikkarainen muistaa pohtineensa Reksan vaikeutuvaa harjoittelutilannetta, kun Ruotsalaisen perhe muutti pojan ollessa kahdeksanvuotias pois Raksilasta, missä oli asuttu aivan kentän vieressä.

– Se oli kuitenkin ihan turha huoli. Oli mikä sää tahansa Reksa hinkkasi fillarilla kaikkine kampeineen Raksilaan. Ja niin tapahtui vielä silloinkin, kun Ruotsalaiset muuttivat Vällytielle Kaakkuriin saakka Reksan täytettyä kaksitoista.

Reksa itse vertaa pakostakin tuota aikaa ja kaverijoukon harjoittelua nykypäivään:

– Meillähän on juniorivalmennus kehittynyt valtavasti. Mutta kehityksessä on nähdäkseni miinuspuolensakin. Harjoitukset ovat tulleet liian kaavamaisiksi. Niistä ei uskalleta poiketa – eikä monikaan juniori harjoittele niitten ulkopuolella omaa ohjelmaansa. Sitäpaitsi tuossa emomaisessa pelaajapoikien hyyssäämisessä on jotakin puoliksi koomistakin: siinä ollaan tekemässä kaukaloon

timantinkovia pelimiehiä, mutta nämä eivät pääse harjoitukseen, jos äiti tai isä ei ole tuomassa ja viemässä. Joskus minä mietin, että häpeävätkö ne kassejaan ja pelivarusteitaan ...

Nappulasarjalaista Reksa Ruotsalaista ei tarvinnut olla äidin ja isän kyyditsemässä. Poika tiesi kotinsa elämäntilanteen ja oman vastuunsa asioista ja itsestään. Siinä tultiin toimeen yhdellä pienellä rautatieläisen palkalla. Kolme urheiluvaa miestä kulutti paljon ruokaa ja kampeita. Ja äidin sairastelu dominoi koko perheen elämää. Vähin, mitä kotiaan ja vanhempiaan arvostava miehekäs poika saattoi tehdä, oli itsestään ja omista asioistaan huolehtiminen.

- Me olimme tosi lujilla silloin, Reksa arvioi lapsuus- ja varhaisnuoruutensa vuosia. - Kaikessa muussa säästettiin äärimmäisyyteen saakka, mutta niinä kertoina kun oli varaa uusiin hokkareihin, ei laadusta tingitty.

Pojille kasvoi kunnia-asiaksi selviytyminen arjesta silloinkin, kun äiti joutui olemaan sairaalassa ja isä poissa kotoa vuorotyön vuoksi. Eikä sitä tehty surkeillen, itsesäälin vallassa, vaan reippain mielin, koko perhe yhteen hiileen puhaltaen.

Niin kuuluivat vuodet, Reksalta pääasiassa Raksilan jäällä, ja määrätietoinen, väsymätön työ junioreitten parissa rupesi näkymään: maaliskuun alussa 1971 vei Reino Ruotsalainen juniorinsa Tampereelle runkosarjan kunniakkaasti selvittäneenä taistelemaan mitaleista ja kenties nappulamestaruudestakin.

Se "kenties" oli pakko ottaa huomioon: Tampere tulisi olemaan kova paikka, kun siellä kohdattaisiin mm. Tampereen Ilves kotikaukalossaan. Se oli voittanut E-juniorimestaruuden tätä ennen kolmena vuonna peräkkäin.

Mutta oli kärppäjunnuilikin mainetta takanaan: karsintasarjan maaliero oli 117-2. Pappa Ruotsalainen toi kisaan kovan porukan.

Pojille jo pelaaminen 'sisällä' hallissa oli elämys. Täällä ei iskenyt vihainen tuuli naamaan ja jää oli tasainen ja liukas kuin öljytty.

Pelit lähtivät kulkemaan lauantaipäivänä niin kuin oli sovittu: Koo-Vee kaatui 6-3. Seuraavaksi pelätty Ilves 3-1. Rupesi jo tuntumaan hyvältä.

Mutta kestäisivätkö voimat vielä kolmannenkin pelin, nyt Espoon Nappulaliigaa vastaan? Nopealla tehopelillä oli veronsakin: kun luisteltiin huomattavasti enemmän kuin toiset, kulutettiin energiaakin samalla tavalla.

Kysymys nosti päätään varmasti kaikkein jännittyneimpänä Anja-äidin sisimmässä. Reksa oli pelannut loistavasti - mikä varmasti oli paras mahdollinen kiitos äidille, joka oli vuodesta toiseen ollut perheensä kiekkoilijoiden väsymätön ymmärtäjä ja kannustaja - mutta oliko valmentajan, isä-Reinon, teoria huippunopeista pakeista oikea? Jaksoiko kukaan nousta monessa pelissä peräkkäin rajuihin nopeisiin läpiajoihin ja olla kuitenkin jo omassa puolustuspäässä sotkemassa vastustajan peliä, jos tilanne kääntyikin niin päin?

Reksa jaksoi. Niin kuin aivan upeasti toisetkin kärppäpelaajat. Seitsemän kertaa pelin kuluessa karkasi pakki espoolaisilta pidättelemättömään vauhtiin. Tulos: viisi maalia ja kaksi maalisyöttöä.

Peli meni juuri niin kuin pitikin. 2-1. 3-0. 3-1. Loppuvihellyksen tilanne: 8-2 Kärppien hyväksi.

Kärpät eivät olleet kuitenkaan kisojen ainoa kunkku. Todellinen yllättäjä tuli Savonlinnasta. SaPKo pelasi 1. lohossa. Se oli käynnistänyt nappulasarjansa vasta pari viikkoa ennen joulua ja piirisarjaan ilmoittautuminen oli tapahtunut vain kaksi tuntia ennen määräajan loppumista.

Nyt Savonlinnan Pallokerho oli voittanut täällä oman lohkonsa - mm. HIFK:n ja Rauman Lukon - ja kohtaisi seuraavana päivänä kultaottelussa toisen lohkon voittaneen Kärpät.

Pelistä tuli tiukka ja vähämaalinen. Savonlinnalaiset pelasivat eräänlaisessa loppupelihurmiossa ja heillä oli huippuhyvä maalivahti. Ensimmäinen erä: 0-0.

Mikä nyt neuvoksi?

Pappa Ruotsalaisen into ei niin vähästä sammunut. Pelitauolla hän valoi uskoa ja innostusta joukkueeseensa. Nyt oltiin niin lähellä suomenmestaruutta, että yksikään mies ei antaisi periksi. Eikö niin, pojat!

Valmentaja puhui kieltä, jonka pojatkin osasivat. Hän selvitti tosiasiat. Pelaajat olivat tottuneet luottamaan valmentajaansa. Ja heillä itselläänkin oli tunne, että heidän kakkoslohkossaan oli kovemmat joukkueet kuin ykkösessä. Savonlinnan Pallokerhon täytyi olla voitettavissa.

Seuraavassa erässä tehtiin maali eikä päästetty yhtään. Ja kolmannessa kaksi maalia nollaa vastaan.

Loppu oli pelkkää juhlaa.

Kärppien nappulajoukkueessa, joka toi kaupunkiin Oulun ensimmäisen jääkiekon Suomen mestaruuden, pelasivat: Ari Timosaari, Arto Lehtinen, Reijo Ruotsalainen, Hannu Hiltunen, Juha Huikari, Ari Jalonen, Ilkka Okkonen, Ari Kaikkonen, Janne Örö, Olli Enqvist, Kari Jalonen (C), Pekka Arbelius, Pertti Räisänen, Paavo Holopainen, Matti Perhomaa, Arto Ruotanen, Markku Närhi, Matti Runtti ja varalla Juha-Pekka Porvari ja Ari Kalmokoski.

Loppuottelun parhaina palkittiin Kärppien pakki Reijo Ruotsalainen ja SaPKon molari Seppo Hirvonen. Kisoissa kaikkiaan palkittiin suomenmestareista Reijo Ruotsalainen kahdesti ja Ari Kaikkonen sekä Kari Jalonen kerran. Pistepörssin voiton vei Reksa Ruotsalainen 11 maalilla ja kahdella maalisyötöllä. Kisojen All Stars: Jari Veija Koo-Vee,

Reijo Ruotsalainen Kärpät, Timo Härkönen SaPKo, Ari Kaikkonen Kärpät, Mikko Parikka Sunilan Sisu ja Jari Hirsimäki Ilves.

Aniharvoin on jossakin ottelussa nähty niin iloista häviäjää kuin tuolloin Savonlinnan Pallokerho. Sen valmentaja Osmo Eronen suorastaan loisti tyytyväisyyttä ja antoi varauksettoman tunnustuksen paitsi omille pojilleen myös voittaj aj oukkueelle.

Mitä katsomosta kisoja seurannut Anja Ruotsalainen ja j oukkuettaan taidokkaasti kannustanut Pappa Ruotsalainen tunsivat, me voimme vain aavistella. Työ, jota niin isä kuin poikakin olivat tehneet, oli nyt ensimmäisen kerran kantanut parhainta hedelmää. Tai - on väärin sanoa "niin isä kuin poikakin", kun Reino Ruotsalaisella oli monta kymmentä poikaa kasvattinaan - oman huippujoukkueen lisäksi kaikki ne sadat nappulat ja juniorit, joihin tämä joukkue valoi Kärpissä henkeä - ja kun pelaajapojilla oli seurassa 'isiä', jotka hänen tapaansa tekivät innokasta kasvattaja- ja lajivalmentajatyötä kolmessakymmenessä juniorijoukkueessa eri puolilla kaupunkia.

Niin Reksa kuin Pappa Ruotsalainenkin antavat varauksettoman tunnustuksen kaikille kärppätyössä mukana olleille ystävilleen, jotka yhdessä loivat puitteet pohjoissuomalaiselle jääkiekkoilulle suorittamalla pioneerityön, jonka merkitystä tuskin myöhemmin osataan enää oikein arvioida. Se tehtiin vaikeissa oloissa ja aikakautena, joka niin monta kertaa varmisti elintasonsa ja taloudellisen menestyksensä työntämällä nuorison yksinkertaisesti kadulle tai lunastamalla paremman omantunnon korotetuilla viikkorahoilla. Äideillä ja isillä, jotka tulivat mukaan kärppätyöhön, ei ehkä ollut aina tarjota pojilleen romua ja elintaso, mutta he käyttivät aikaansa ja voimiaan lastensa hyväksi, antoivat näille jotakin itsestään.

Reksan joukkueen menestys ikään kuin symboloi koko seuran ponnisteluja ja niiden toteutumista. Yhteinen oli mahtava juhlaakin, joka järjestettiin kotikaupungissa vanhassa kodikkaassa elokuvateatteri Bio Kiistolassa kaikille seuran junioreille kohta mestarijoukkueen palattua Tampereelta. Seuran puheenjohtaja Kauko Pesonen ei jakanut vain mestarijoukkueelle kultaisia mitaleita, vaan kaikille junioreille yhteensä yli kaksisataa erilaista palkintoa.

Tunnen hyvin monia sen juhlan osanottajista, niin palkinnon saajia kuin jakajiakin. Tämän kirjan aihepiiriin ja materiaaliin uppoutuessani olen monen monta kertaa pohtinut Reksaa ilmiönä. Aina vaan vakuuttuneemmaksi tulen siitä, että huippuyksilö tarvitsee valtaviin lahjojen ja henkilökohtaisten ponnistusten lisäksi ehdottomasti myös sallivan ja kannustavan ilmapiirin ja sosiaalisen ympäristön, joka luo vastakäiun ja ponnistus pohjan hänen kehitykselleen.

Ne Reksalla ovat olleet omassa kodissaan, ystävissään ja kärppäjoukkueessaan. Niitten arvon hän itse tunnustaa tänäkin päivänä.

Landshutin yllätys

”Pojat, hei, tämä on Euroopan mestaruus!”

Se oli kolmas kerta, kun Oulun Kärpät osallistuivat Saksassa, Baijerissa, järjestettyihin Landshutin koululaisikäluokkien kisoihin. Mutta tällä kertaa levisi sähköistävää huhu heidän korviinsa kohta kun he olivat laskeutuneet bussistaan määränpäässään: kisoissa oli mukana kansainvälisen jääkiekkoliiton presidentti Bunny Ahearne. Hän avaisi nämä kisat ja jakaisi niiden päättyessä palkinnot. Ja tämä tapahtuisi sen vuoksi, että kisat tulkittiin D-junioreitten Euroopan mestaruuskilpailuiksi.

Se veti ilmeet vakaviksi. Niin valmentaja Reino Ruotsalainen kuin toiminnanjohtaja Paavo Pikkarainenkin olivat kuulleet jotakin presidentin mahdollisesta läsnäolosta, mutta todellisuus paukahti vastaan perillä kuin pienoinen pommi.

Kaukaa pohjoisesta oli lähdetty liikkeelle vähin rahoin. Se tarkoitti, että matkan piti taittua nopeasti ja halvalla. Niinpä olikin istuttu bussissa - eikä se ollut mikään stradojen luksuskiitäjä - kutakuinkin yhteen soittoon Oulusta Miinchenlin: välillä oli yövytty yksi ainoa kerta.

Toiset joukkueet olivat tienneet ottaa asiat tärkeämmin. Ja niillä oli ollut varaa siihen. Läheltä Jugoslaviasta esimerkiksi oli joukkue saapunut Landshutiin jääleirille jo kaksi viikkoa ennen kisojen alkamista. Ainoa bussin puuduttama porukka oli Oulun Kärpät.

Junioreitten silloinen valmentaja, kuuluisa 'joukkueennostaja' Reino Ruotsalainen - myöhemmin Pappa Ruotsalaisena kaikkien jääkiekon ystävien tuntema - ei nyt

toista vuosikymmentä myöhemmin pahemmin hätkähdä silloista tilannetta.

- Jääkiekko on joka tavalla poikkeuksellisen kova laji.

Se vaatii harrastajaltaan paljon, ja tämä pitää niin nuoren kiekkoilijanalun kuin hänen vanhempiansakin tehdä itselleen selväksi. Matkarasitusten kauhisteleminen ja reissaavien junnujen säälittely on ihan turhanaikaista. Totuttautuminen matkallaoloon on tärkeä osa jääkiekkoilijan koulutusta, jos hän aikoo vakavissaan eteenpäin. On opittava elämään ja rentoutumaan bussissa niin kuin oleskeltaisiin kotona. Siinähan oli matkalla joukkue lujakuntoisia taistelutahtoisia nuoria miehiä eikä mitään eläkeläisiä menossa lepäilemään.

Näillä 'nuorilla miehillä' oli itselläänkin samaa itseluottamusta kuin valmentajalla. He olivat voittaneet keväällä (-74) D-juniorien Suomen mestaruuden ja nyt Landshutiin saapuvan joukkueen runko oli mestaruusjoukkueesta, vahvistettuna joillakin C-junioreilla. Sitäpaitsi joukkueella oli jo edelliskesältä kiinnitys komeaan Hans Eichblicher -pokaaliin.

Tosi tässä kuitenkin oli kysymyksessä: kuutta muuta Euroopan maata edustivat niitten ikäkausi-Ali Stars-joukkueet. Kärpät eivät lähteneet suinkaan soitellen sotahan.

Peliä johtava 'Pappa' Ruotsalainen antoi selkeät henkiset ohjeet. Joukkueen piti luottaa itseensä, mutta pelata tarkasti, sortumatta enempää ylimielisyyteen kuin toisten liialliseen kunnioittamiseenkaan.

Ja tarkkuus oli tarpeen.

Ensimmäistä peliä ei tarvinnut pelata kauaa, kun Pappa Ruotsalainen ja 'Aatu' Pikkarainen olivat selvillä kisojen tuomariston linjasta. Siistin pelin ylläpitämiseksi ei sallittu edes puhdasoppisinta taklauspelejä. Pappa antoi pojille tästä ohjeet ja tunsu todennäköisesti hienoista tyytyväisyyttä: